

Teknologi og samfunn

Hensikt med faget:

Vi tolker det slik at faget handler om sammenhengen/samspeillet mellom teknologi og samfunn. Det er dermed verken et reint samfunnsfag eller et reint teknologifag, men skal plassere teknologien i en samfunnskontekst. Hensikten med faget tolker vi til å være å gi studentene noen utvida perspektiver på teknologi når det kommer til teknologiens rolle i samfunnet, forutsetninger for teknologiutvikling og konsekvenser av den. Det siste kunnskapsmålet på læreplanen, «Kandidaten har kunnskap om teknologi som grunnlag for samfunnsengasjement og samspeillet mellom teknologi, samfunn, økonomi og miljø.», syns vi dekker faget godt.

Dette dokumentet er et forsøk på en felles nasjonal tolkning og konkretisering av læreplanmålene i faget. Det er en del av en prosess, og er ikke ferdig. Dokumentet skal ikke erstatte læreplanmålene, som er de overordna, retningsgivende målene for faget. Bolkene og nivåinndelinga i dette dokumentet er ikke ment å styre mengde eller organisering av undervisninga. Den enkelte lærer står selv fritt til å organisere stoffet som han vil.

				Læreplanmål
Samfunn – demokrati og organisering	Demokrati og maktspredning (pluralisme)	Teori og historie	Demokratibegrepet Historisk framvekst	<i>Kandidaten har kunnskap om demokrati og samfunnets organisering</i>
		Styringsnivå og forvaltningsnivå	Kommune, region/fylke, stat. EU/EØS	
		Samfunnskontrakten	Skattepolitikk Velferdsstaten Den nordiske modellen	
		Maktfordeling	Storting, regjering, domstoler Parlamentarisme	
		Kanaler for innflytelse	Valgkanal Korporative kanal (organisasjoner) Mediekanal Aksjonskanalen	
		Parter og organisasjoner i arbeidslivet	Trepartssamarbeidet, tariffoppgjør	
	Lover og forskrifter	Hva er lover og forskrifter	Grunnlov, forvaltningslov, arbeidsmiljølov	<i>Kandidaten har kjennskap til lover og forskrifter, hvordan disse utvikles og brukes</i>
		Lovgivningsprosessen	Regjering, Storting, høring	

	Samfunnsøkonomi	Teknologi, økonomi og politikk + samfunn	Konjunktursvingninger Økonomiske kriser Inflasjon Styringsrente Handlingsregelen Finanspolitikk: skatter og avgifter Arbeidsledighet	<i>Kandidaten har kunnskap om teknologi som grunnlag for samfunnsengasjement og samspillet mellom teknologi, samfunn, økonomi og miljø.</i>
		Teknologi og miljø + økonomi	Bærekraftig utvikling, det grønne skiftet	<i>Kandidaten har kunnskap om teknologi som grunnlag for samfunnsengasjement og samspillet mellom teknologi, samfunn, økonomi og miljø.</i> <i>Kandidaten kan vurdere og diskutere, muntlig og skriftlig, enkle teknologiske produkter og prosesser, og deres konsekvenser for samfunn og miljø.</i>
		Økonomisk historie, økonomiske system	Kapitalisme, sosialisme, blandingsøkonomi	<i>Kandidaten har kunnskap om teknologi som grunnlag for samfunnsengasjement og samspillet mellom teknologi, samfunn, økonomi og miljø.</i> <i>Kandidaten har kunnskap om demokrati og samfunnets organisering</i>

Teknologi, industri og næringsliv	Teknologi	Introduksjon og perspektiv	Hva er teknologi? Teknikk, ferdigheter, bruk Dualismen: Teknologipessimisme og – optimisme Rasjonalisme, determinisme, autonomi	<p><i>Kandidaten har kunnskap om hva som karakteriserer teknologiutviklingen historisk og geografisk.</i></p> <p><i>Kandidaten har kunnskap om teknologi som grunnlag for samfunnsengasjement og samspillet mellom teknologi, samfunn, økonomi og miljø.</i></p>
		Teknologisk utvikling	Økonomi, geografi, makt, ressurser, miljø, mentalitet, kultur ... Forutsetninger/kontekst (naturressurser; behov; muligheter kunnskapsmessig, økonomisk og demografisk) Dynamikk, samspill Konsekvenser	
	Norsk næringsliv og industri	Norsk næringsutvikling Hovedtrekk etter 1850?	Primær, sekundær, tertiær, informasjonssamfunnet Naturressurser	<p><i>Kandidaten kan gjøre greie for sentrale utviklingstendenser og hovedstrukturen i norsk næringsliv, samt den betydning globalisering og kulturforskjeller har for teknologi, nærings- og samfunnsutvikling.</i></p> <p><i>Kandidaten forstår betydningen av innovasjon og entreprenørskap</i></p>
		Industriutvikling	Hydro som eksempel? Arbeidsmarked	
Globalisering, internasjonalisering.	Kulturforskjeller? Forretningskultur			
Etikk	Teori	Etikk og moral		<p><i>Kandidaten kan bruke etiske prinsipper i sine vurderinger og valg</i></p>
	Etiske retninger	Konsekvensetikk Pliktetikk Sinnelagsetikk?	Etiske dilemmaer: Ny teknologi	

		Yrkesetikk	Varsling, taushetsplikt Nito	<i>Kandidaten forstår betydningen av ikke-tekniske ferdigheter i sitt arbeid med teknologiske løsninger</i>
Vitenskapsteori	Introduksjon og perspektiv	Hva er vitenskap?	Vitenskapelig innstilling: (objektivitet, åpenhet, ærlighet, udogmatisk ol.)	<i>Kandidaten kan gjøre greie for prinsipper for samfunnsvitenskapelig tenking</i> <i>Kandidaten forstår betydningen av ikke-tekniske ferdigheter i sitt arbeid med teknologiske løsninger</i> <i>Kandidaten forstår betydningen av samarbeid og tverrfaglighet</i>
			Vitenskapsfilosofi (Popper, Kuhn)	
			Induksjon, deduksjon	
	Metode	Samfunnsvitenskapelig metode	Kvantitativ og kvalitativ metode. Hypotetisk deduktiv metode Korrelasjon, kausalitet	<i>Kandidaten forstår betydningen av innovasjon og entreprenørskap</i> <i>Kandidaten har kunnskap om teknologi som grunnlag for samfunnsengasjement og samspillet mellom teknologi, samfunn, økonomi og miljø.?</i>
Naturvitenskapelig metode			Hypotetisk deduktiv metode	
Praktisk og lokalt	Innovasjon og entreprenørskap praktisk	Gruppearbeid		<i>Kandidaten har kunnskap om teknologi som grunnlag for samfunnsengasjement og samspillet mellom teknologi, samfunn, økonomi og miljø.</i>
		Lab-øvelser, praktisk		
		Tverrfaglighet		
	Ingeniørrollen	Yrke, samfunn, forståelse	Yrkeserfaring eksterne gjester	

	Lokalt/regionalt næringsliv/industri	Arbeidsmarkedet Industrihistorie	Kultur?	<i>Kandidaten forstår betydningen av ikke-tekniske ferdigheter i sitt arbeid med teknologiske løsninger Kandidaten forstår betydningen av samarbeid og tverrfaglighet Kandidaten forstår betydningen av innovasjon og entreprenørskap</i>
--	--------------------------------------	-------------------------------------	---------	---